

Odboj očima Němky

21. června 2008

Pátrání v archivech - Herma Kennelová mapovala konec války

BRNO Protiněmecký odboj očima německé autorky. Spisovatelka Herma Kennelová neumí česky, přesto strávila dva a půl roku v archivech při pátrání po tom, jak fungoval odboj v Brně a okolí. Využila čas, kdy její manžel působil jako konzultant na antimonopolním úřadu, a pátrala v listinách, jež roky nikdo neviděl. Dílo s [pracovním](#) českým názvem Zemřít na jaře zatím vyšlo jen německy pod titulem Die Welt im Frühling verlassen.

* LN Jak si představujete německého čtenáře díla o válečných událostech v Brně a okolí?

Těch, kdo se zajímají o soudobé dějiny, není málo. Když jsem tvořila předchozí knihu, Bergersdorf, byla třeba dvě vydání, absolvovala jsem celkem 62 autorských čtení. O tu dobu se stále zajímá spousta lidí. I mladší generace pořád studuje vztahy mezi Čechy a Němci a jejich vývoj, vždyť mnozí mají kořeny na území Československa.

* LN Mapujete osudy spojené s odbojovou skupinou Milana Genserka, která téměř celá skončila na popravišti. Je složité se dostat k dokumentům z té doby?

Teď už je to velice snadné, archiváři jsou velmi vstřícní na obou stranách hranice. V Moravském zemském archivu, Moravském zemském muzeu, pražském státním archivu. Mnohé byly v češtině, byl tam ale se mnou přítel, který mi pomáhal překládat. S překlady v Brně mi pomáhali i dva studenti.

* LN Je dílo tedy spíše dokument?

Je to z 95 procent autentické, v podstatě dokumentární román, můj vklad je jistá dramatická vyprávění. Byly to spousty kopií, nahlížela jsem i do protokolů lidového [soudu](#) s příslušníky gestapa.

* LN Popisovala jste lidské osudy. Čí osudy?

Týká se to více lidí, v centru pozornosti je ale Božena Škrabálková, která zemřela na samém konci války v Mauthausenu. Dostala se tam poté, co pomáhala odbojové skupině. I když ji [muž](#), do kterého se zamilovala, přesvědčoval, aby se ukryla, zůstala a ničila stopy, které mohly k členům vést. V té době byla sledovaná už ze tří stran. Bylo to dojemné, toho muže se mi podařilo najít, ale vydání knihy se už nedožil.

* LN Jak vznikl titul Zemřít na jaře?

Je připomínkou ruského zajatce vězněného v brněnských Kounicových kolejích, o němž se v knize také mluví. Byl vždy 21 hodin denně pevně připoután k [posteli](#), tři hodiny se mohl pohybovat po cele. A tehdy zjistil, že zprávy může nechat na zadní straně kusu [nábytku](#). Zanechal tři vzkazy - první shrnuje rozhořčení nad tím, jak se tam dostal, v posledním je postesknutí, že musí uprostřed [jara](#), uprostřed života tento svět opustit. Byl popraven deset dnů před osvobozením Brna.

* LN Česko-německé vztahy v Brně vyvrcholily odsunem většiny Němců, takzvaným pochodem smrti. Pochopila jste toto období na konci druhé světové války?

Bylo to velice komplikované. Odkrývala jsem to při tvorbě knihy. Teror gestapa a SS, to, co vašemu národu způsobily. Na druhou [stranu](#), oběti by neměly zase vykonávat mstu, neměli by se z nich stát pachatelé.

* LN Věděla jste vlastně, když jste jela do Brna, že se budete věnovat tomuto problému?

Když jsem v roce 2002 přijela za manželem, začala jsem se o to období zajímat. Byla tu jazyková bariéra, vlastně až dokumenty, které jsem viděla v Německu, mne vedly k tomu, že v tuzemsku nebyl jen odboj související s atentátem na Heydricha, jak si mnozí v Německu myslí.

* LN Kniha vyšla v němčině. Vyjde i v češtině?

Chtěla bych, ale závisí to na nalezení vydavatele a penězích. I tak jsem ale absolvovala s tou předchozí několik besed v České republice. Zájem o to období u vás stále je.

Vydání! Tato zpráva vyšla v prvním vydání

Regionální mutace Lidové noviny - [Brno](#)

MILOŠ ŠENKÝŘ

http://www.lidovky.cz/tiskni.asp?r=ln_noviny&c=A080621_000059_ln_noviny_sko